

Економічні науки

УДК 657:336

Приймак Світлана Вікторівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аналізу і контролю
Львівський національний університет імені Івана Франка*

Priymak Svitlana

*PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis and Control
Ivan Franko National University of Lviv*

Павлів Ірина Володимирівна

*студентка
Львівського національного університету імені Івана Франка*

Pavliv Iryna

*Student of the
Ivan Franko National University of Lviv*

**ДЖЕРЕЛА ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА: СУЧАСНІ
АСПЕКТИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЇХ АНАЛІЗУ
SOURCES OF THE COMPANY'S FINANCIAL RESOURCES:
MODERN ASPECTS OF ACCOUNTING AND THEIR ANALYSIS**

Анотація. Побудова правильної системи комплексних досліджень джерел фінансових ресурсів сучасних організацій є необхідною для успішного функціонування кожного підприємства, яке значною мірою залежить від рівня стійкості його фінансового стану і стабільності ринкових позицій. Особливого значення набуває аналіз фінансового забезпечення підприємства, а також комплексна оцінка його фінансових показників як важливих індикаторів підвищення ефективності

господарювання, для прийняття ефективних управлінських рішень, спрямованих на вирішення питання вибору напрямів діяльності та стратегічного розвитку, для забезпечення раціонального використання виробничих, матеріальних і фінансових ресурсів.

Дане дослідження спрямоване на розкриття теоретичних і практичних аспектів обліково-аналітичного забезпечення джерел фінансових ресурсів сучасного підприємства на прикладі ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" - визначення основних проблем, наявних в сфері комплексної оцінки фінансових ресурсів і їх облікового відображення, а також пошук оптимальних і ефективних методів щодо їх вирішення і вдосконалення.

У статті досліджено теорію і методологію облікового забезпечення та аналізування джерел формування ресурсів підприємства, його фінансової стійкості та ділової активності. Окреслено поняття фінансового ресурсу як важливого чинника позитивного фінансового стану та ділової репутації підприємства на ринку капіталів. Проведено аналіз фінансових ресурсів, джерел їх формування, зокрема власного і залученого капіталу та коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства за даними фінансової звітності ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" протягом 2018–2022 рр., проаналізовано динаміку основних його показників, визначено характер фінансового забезпечення підприємства, зроблено відповідні узагальнення, висновки і пропозиції. Обґрунтовано необхідність подальшого удосконалення шляхів комплексної оцінки фінансових ресурсів підприємства, вирішення проблем оптимізації капіталу в сучасних нестабільних умовах функціонування вітчизняних підприємств та пошуку внутрішніх резервів підвищення ефективності господарювання.

Ключові слова: фінансові ресурси, джерела формування, аналіз, фінансові показники і коефіцієнти, комплексне дослідження, висновки, перспективи.

Summary. *The construction of a correct system of complex studies of the sources of financial resources of modern organizations is necessary for the successful functioning of every enterprise, which largely depends on the level of stability of its financial condition and the stability of market positions. Of particular importance is the analysis of the financial support of the enterprise, as well as a comprehensive assessment of its financial indicators as important indicators of increasing the efficiency of management, for making effective management decisions aimed at solving the issue of choosing areas of activity and strategic development, to ensure the rational use of production, material and financial resources.*

This study is aimed at revealing the theoretical and practical aspects of the accounting and analytical provision of the sources of financial resources of a modern enterprise using the example of PRJSC "GALENERGOBUDPROM" - the identification of the main problems in the field of comprehensive assessment of financial resources and their accounting display, as well as the search for optimal and effective methods for their solution and improvement.

The article examines the theory and methodology of accounting support and analysis of sources of formation of enterprise resources, its financial stability and business activity. The concept of financial resource as an important factor of positive financial status and business reputation of the enterprise on the capital market is outlined.

An analysis of financial resources, the sources of their formation, in particular, own and borrowed capital and coefficients of financial stability of the enterprise was carried out according to the financial statements of PJSC "GALENERGOBUDPROM" in 2018–2022, the dynamics of its main indicators

were analyzed, the nature of the financial support of the enterprise was determined, appropriate generalizations were made, conclusions and proposals. The need for further improvement of ways of comprehensive assessment of the company's financial resources, solving the problems of capital optimization in the modern unstable conditions of the functioning of domestic enterprises and finding internal reserves for increasing the efficiency of management is substantiated.

Key words: *financial resources, sources of formation, analysis, financial indicators and coefficients, comprehensive study, conclusions, prospects.*

Постановка проблеми. В умовах посилення впливу фінансової та політичної кризи національної економіки найважливішими чинниками успішного розвитку вітчизняних підприємств у довгостроковій перспективі є наявність фундаментальної стратегії розвитку і побудова ефективної системи управління їх фінансами, орієнтованої на досягнення визначеної мети. Досвід розвинених країн, розвиток управлінських технологій, упровадження вартісного підходу до управління бізнесом на українських підприємствах переконливо довели, що пріоритетною метою розвитку підприємства є максимізація його вартості. Управління фінансовими ресурсами в ринкових умовах спрямоване на підвищення ринкової вартості й інвестиційної привабливості підприємства. Ефективне фінансове управління вимагає безперервності, послідовності і комплексності використання методів і важелів, завдяки яким фінансовий механізм підприємства найкраще пристосовується до змін в умовах утвердження ринкової економіки.

Для формування механізму якісного та ефективного управління фінансовими ресурсами підприємства, необхідно дотримуватися принципів системності та комплексності, що стає особливо актуальним у зв'язку із економічною та політичною нестабільністю у світі,

глобалізацією бізнесу, збільшенням підприємницьких ризиків та жорсткістю конкуренції. Аналітичні дослідження джерел формування фінансових ресурсів підприємства та комплексний аналіз фінансових показників мають особливе значення як важливі чинники впливу на підвищення рентабельності господарювання, для прийняття рішень, спрямованих на пошук напрямів подальшого розвитку та забезпечення раціонального використання фінансових ресурсів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Рівень фінансового потенціалу й умови фінансових ринків розширюють або обмежують можливості формування підприємствами достатнього обсягу фінансових ресурсів. Все це зумовлює необхідність розробки ефективної політики управління фінансовими ресурсами як одного з найважливіших елементів в загальній стратегії діяльності підприємства. Велике значення на ефективність управління фінансовими ресурсами компанії має правильно організована облікова політика. Значний внесок у розвиток теорії управління фінансовими ресурсами підприємства, їх обліково-аналітичне забезпечення зробили як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, а саме: І.Ю. Бланк, Ю.Ф. Брігхем, Д.К. Ван Хорн, О.Д. Заруба, О.В. Кнейслер, Г.В. Савицька, Г.І. Кіндрацька, В.В. Костецький, О.І. Кулинич, Л.О. Лігоненко, Є.В. Мних, В.Ф. Палій, С.В. Приймак, Н.С. Ситник та ін. Однак, незважаючи на велику кількість досліджень та наукових публікацій, варто зазначити, що існує потреба у проведенні більш досконалих досліджень для вирішення не лише існуючих, але й нових більш перспективних питань щодо систематизації досліджень управління фінансовими ресурсами підприємства.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Сьогодні залишаються актуальними питання, пов'язані з розробкою та реалізацією обліково-аналітичного забезпечення ефективної стратегії і тактики управління фінансовими ресурсами підприємств, як цілісної системи,

підпорядкованої єдиній стратегії функціонування та розвитку підприємства в сучасних умовах невизначеності та ризиків, що притаманні мінливому ринковому середовищу.

Мета дослідження полягає у розробці напрямів вдосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими ресурсами підприємства на основі узагальнення теоретичних та оцінки практичних аспектів досліджуваної проблематики.

Виклад основного матеріалу. Управління фінансовими ресурсами належить до основних завдань фінансового менеджера на будь-якому підприємстві, оскільки їх структура і вартість значною мірою впливають на основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства та на ефективність діяльності господарюючого суб'єкта в цілому. Бухгалтерський облік є важливим інформаційним джерелом менеджменту підприємством і повинен бути відповідно організованим. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві передбачає розробку його облікової політики. Законом України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16 липня 1999 року № 996-XIV встановлено, що підприємство самостійно визначає облікову політику [1]. Облікова політика регламентується Наказом керівника підприємства або Положенням про облікову політику підприємства. Це важливий правовий документ роботи бухгалтерської служби, де відображено організацію бухгалтерського обліку і всі положення, які мають неоднозначне тлумачення в офіційних документах. Елементи облікової політики стосуються всіх складових активів, забезпечень, доходів, витрат та інших об'єктів обліку. Основні елементи підприємства подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Об'єкти та елементи облікової політики підприємства

Об'єкти облікової політики	Елементи облікової політики
Основні засоби та	Терміни корисного використання; методи нарахування

нематеріальні активи	амортизації; порядок переоцінювання основних засобів; порядок обліку витрат на обслуговування основних засобів та їх ремонт
Довготермінові фінансові інвестиції	Порядок зарахування на баланс; методи обліку, оцінювання, амортизації (дисконту, премії)
Запаси	Порядок розподілу транспортно-заготівельних витрат; методи оцінювання вартості запасів, які вибувають
Дебіторська заборгованість	Порядок оцінювання та відображення у балансі; метод створення резерву сумнівних боргів
Поточні фінансові інвестиції	Первісне оцінювання та відображення в балансі
Забезпечення	Склад, порядок формування та використання забезпечень майбутніх витрат і платежів
Доходи і витрати звітного періоду	Об'єкти обліку витрат на виробництво продукції: склад витрат, які формують собівартість виробництва продукції; оцінювання витрат, що їх враховують за об'єктом обліку; метод обліку витрат на виробництво; розподіл витрат на постійні та змінні, за економічними елементами, за статтями калькуляції; система оплати праці працівників; порядок обліку та розподілу загально виробничих витрат; метод оцінювання виконаних робіт у розрахунках із замовником; метод розподілу витрат виробництва продукції на її реалізовану частину і частину в незавершеному виробництві; метод оцінювання незавершеного виробництва; склад витрат майбутніх періодів і порядок їх списання; метод оцінювання зобов'язань; метод визначення доходу та фінансового результату

Джерело: складено на основі [2, с. 27, 29, 30]

Основними об'єктами обліку на ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" є необоротні та оборотні активи, витрати, капітал, зобов'язання і забезпечення, доходи, фінансові результати, розрахунки тощо. На будь-якому підприємстві джерела фінансових ресурсів відображаються у пасиві балансу. Фінансові ресурси мають два джерела формування – власні та позикові. Фінансова стійкість підприємства передбачає, що ресурси, які вкладені в підприємницьку діяльність, повинні окупитись за рахунок грошових надходжень, а отриманий прибуток забезпечити незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування його активів [5]. Не зважаючи на те, що з точки зору витрат самоокупність є більш бажаним, підприємства зазвичай користуються позиковими коштами також. ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" не є виключенням і в його пасиві

містяться власні та позикові кошти. У таблиці 2 відображено динаміку капіталу ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" за аналізований період.

Таблиця 2

**Динаміка складу та структури фінансових ресурсів ПРАТ
"ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" за 2018-2022 роки**

№ з/п	Показники	Роки					Відхилення 2022 проти 2018	
		2018	2019	2020	2021	2022	в сумі	у %
1.	Власний капітал, в сумі	61859	58132	60678	58259	81553	+19694	+31,8
1.1.	у % до капіталу	91,3	85,8	87,2	75	81,3	x	-10
1.2.	Наявність ВОК	37922	34585	37095	31105	54296	+16374	+43,2
2.	Позиковий капітал, в сумі	5922	9597	8886	19407	18759	+12837	+216,8
2.1.	у % до капіталу	8,7	14,2	12,8	25	18,7	x	+10
3	Капітал, всього	67781	67729	69564	77666	100312	+32531	+48

Джерело: складено на основі [3; 7]

Дані таблиці свідчать про однозначну динаміку обсягів капіталу в аналізованому періоді, а саме протягом 2019-2020 років спостерігається зростання на 1835 тис. грн. або 2,7% та за 2020-2022 років - на 30748 тис. грн. або 44,2%, при цьому в 2018-2019 роках – скорочення на 0,1%. Це явище можна оцінити негативно, що зумовлено зменшенням обсягів власного капіталу за рахунок зменшення нерозподіленого прибутку підприємства та часткове згортання діяльності або збереження її на існуючому рівні [6].

Не менш важливими є динаміка власного капіталу аналізованого підприємства. Так упродовж 2018-2019 років обсяг власного капіталу скоротився на 3727 тис. грн., що еквівалентно 6 %, а позиковий капітал зріс у свою чергу на 3675 тис. грн., або 62,1%. У період з кінця 2019 до кінця 2020 року сума власного капіталу збільшилась на 4,4%, тобто на

2546 тис. грн. Зменшення позикового капіталу у цей період становило відповідно 7,4% або 711 тис. грн.

За 2021 рік відбулося скорочення власного капіталу на 4 %, що посприяло зниженню величини капіталу в контексті зростання позикового капіталу на 2.5%. З наведеної вище інформації можна зробити висновок, що у 2019 та 2021 роках ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" залучало позикові кошти частково для покриття негативних тенденцій руху власного капіталу. А саме у 2019 році на це пішло приблизно 6%, а у 2021 році - 4% позикового капіталу. ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" працює в основному на власному капіталі, питома вага якого коливається від 91,3% у 2018 році до 75 % у 2021 році. У 2022 році частка власного капіталу становила 81,3 % всіх джерел фінансових ресурсів підприємства. Відповідно прослідковується тенденція до збільшення питомої ваги джерел позичених ресурсів: у 2021 році вони становили четверту частину всіх джерел. Однак, у 2022 році їх частка зменшилася до рівня 18,7%.

Такий стан власного капіталу протягом досліджуваного періоду зумовлений певною закономірністю та тенденціями у динаміці його складових, про що свідчать дані таблиці 3. Власний капітал ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" формують такі статті: зареєстрований капітал, капітал в дооцінках, додатковий капітал, нерозподілений прибуток.

Таблиця 3

**Динаміка власного капіталу ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ"
за 2018-2022 роки**

№ з/п	Показники	Роки					Відхилення 2022 проти 2018	
		2018	2019	2020	2021	2022	в сумі	у %
1.	Зареєстрований капітал, в сумі	264	264	264	264	264	-	-
1.1.	у % до власного капіталу	0,4	0,5	0,4	0,5	0,3	x	-0,1
2.	Капітал в дооцінках, в	10881	10881	10881	10829	10790	-91	-0,84

	сумі							
2.1.	у % до власного капіталу	17,6	18,7	17,9	18,5	13,2	x	-4,4
3.	Додатковий капітал, в сумі	782	519	820	755	1364	+582	+74,4
3.1.	у % до власного капіталу	1,3	0,9	1,4	1,3	1,7	x	+0,4
4.	Нерозподілений прибуток	49932	46468	48713	46411	69135	+19203	+38,5
4.1.	у % до власного капіталу	80,7	79,9	80,3	79,7	84,8	x	+4,1
5.	Власний капітал, всього	61859	58132	60678	58259	81553	+19694	+31,8

Джерело: складено на основі [3; 7]

Найбільшу питому вагу у складі власного капіталу підприємства за аналізовані 2018-2022 р.р. займають нерозподілені прибутки: їх питома вага коливається в межах 80-85%. Враховуючи незмінність абсолютного значення зареєстрованого капіталу в аналізованому періоді в розмірі 264 тис. грн., ситуацію можна оцінити позитивно, оскільки такий стан речей свідчить про збільшення обсягів власного капіталу. Капітал в дооцінках теж впливає на формування власного капіталу товариства: його частка коливається від 17,6 % у 2018 році до 13,2% - у 2022 році.Dodatkowy капітал становить приблизно 1% у джерелах власних коштів підприємства. Хоча окремі тенденції коливань нерозподіленого прибутку і спостерігалися в аналізованому періоді на підприємстві і негативно позначилися на власному капіталі, суттєвого впливу на тенденції у загальній сумі капіталу він не має, оскільки позитивним є збільшення суми позикового капіталу та його складових, про що свідчать дані таблиці 4.

В періоді, що аналізується, відсутні довгострокові зобов'язання. Водночас поточні зобов'язання і забезпечення зростають у 2018-2022 роках. Так, на кінець 2019 р. вони становили 9597 тис. грн., що на 3675 тис. грн. або 62,1% більше проти 2018 року. Однак, на кінець 2021 р. їх сума вже складала 19407 тис. грн., а на кінець 2022 р. - 18759 тис. грн., що

на 12837 тис. грн. більше проти кінця 2018 року (216,8%). Всі позичені джерела у фінансуванні діяльності ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" становлять поточні зобов'язання і забезпечення. Отже, упродовж 2018-2022 років позиковий капітал зростав одночасно за рахунок нарощення обсягів поточних зобов'язань. На противагу цьому в 2019-2020 роках він залишався майже без змін в абсолютному значенні, проте спостерігались зміни в значеннях його складових. Різке зростання спостерігається у 2021 році – практично в три рази проти 2018 р. Згідно даних таблиці можна зробити висновок, що у ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" відсутні кредити банків на строк понад один рік, і довгострокове фінансування не здійснюється. До складу поточних зобов'язань ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" входять короткострокові кредити банків, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів, бюджетом, зі страхування та оплати праці, інші поточні зобов'язання.

Таблиця 4

Динаміка обсягу і структури поточних зобов'язань і забезпечень ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" за 2018-2022 роки

№ з/п	Показники	Роки					Відхилення 2022 проти 2018	
		2018	2019	2020	2021	2022	в сумі	у %
1.	Поточні зобов'язання і забезпечення:	5922	9597	8886	19407	18759	+12837	+216,8
1.1.	Короткострокові кредити	-	-	-	6345	3498	+3498	x
	у % до п.1	-	-	-	32,7	18,6	x	+18,6
1.2.	кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 152	1 181	506	1 977	2 803	+1651	+143,32
	у % до п.1	19,5	12,3	5,7	10,2	14,9	x	-4,6
1.3.	розрахунками з бюджетом	147	176	101	210	2 383	+2236	+1521,09
	у % до п.1	2,5	1,8	1,1	1,1	12,7	x	+10,2
1.4.	за одержаними	932	4 584	4 899	6 583	4 711	+3779	+405,47

	авансами							
	у % до п.1	15,7	47,8	55,1	33,9	25,1	x	+9,4
1.5.	зі страхування	115	132	112	180	165	+50	+43,48
	у % до п.1	1,9	1,4	1,3	0,9	0,9	x	-1
1.6.	з оплати праці	451	523	409	672	674	+223	+49,45
	у % до п.1	7,6	5,4	4,6	3,5	3,6	x	-4
1.7.	-інші поточні зобов'язання	848	602	812	744	1004	+156	+18,4
	у % до п.1	14,3	6,3	9,2	3,8	5,4	x	-8,9
1.8.	Поточні забезпечення	2277	2399	2047	2696	3521	+1244	+54,6
	у % до п.1	38,5	25	23	13,9	18,8	x	-19,7

Джерело: складено на основі [3; 7]

В 2018-2022 роках на підприємстві відсутня поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями. Щодо поточної кредиторської заборгованості, то аналізуючи таблицю можна зазначити ріст заборгованостей у 2022 році порівняно з 2018 роком: поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги – на 1651 тис. грн., розрахунками з бюджетом – 2236 тис. грн., розрахунками зі страхування – 50 тис. грн., розрахунками з оплати праці – 223 тис. грн., за одержаними авансами – 3779 тис. грн. В поточній кредиторській заборгованості за: товари, роботи, послуги, розрахунками з бюджетом, розрахунками зі страхування та розрахунками з оплати праці прослідковується невелике падіння заборгованостей у 2020 році порівняно з попереднім роком, однак у 2021 і 2022 відбувається зростання. Загалом кредиторська заборгованість збільшилася на 5136 тис. грн. (183,63 %), а дебіторська на 8891 тис. грн. (64,58 %), значне збільшення кредиторської заборгованості може свідчити про більш раціональне використання коштів підприємством, оскільки підприємство збільшило залучення коштів в оборот. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги протягом 2018-2022 рр. збільшилася на 1651 тис. грн. або 143,32 %, що оцінюється негативно. На кінець 2020 року вона навпаки зменшується на 675 тис. грн., або на 57,2% проти 2019 року. Але у всі інші аналізовані роки ця

заборгованість зростає. З одного боку це є негативним, адже свідчить про те, що підприємство не розраховується за надані йому товари, роботи та послуги, але є виправданим з економічної точки зору, оскільки така ситуація є результатом до якого призводить нарощення обсягів основної діяльності. На нашу думку це є ефективнішим варіантом, ніж взяття кредитів на закупівлю сировини та матеріалів. Поточні зобов'язання за розрахунками в загальному в аналізованому періоді збільшуються. Так протягом 2018-2021 років обсяги зобов'язань з одержаних авансів збільшились на 5651 тис. грн. або в 7 разів. За підсумком 2022 року вони склали 4711 тис. грн., що на 1872 тис. грн. менше проти 2021 року та на 3779 тис. грн. більше проти 2018 року.

Зобов'язання з оплати праці в аналізованому періоді зросли. Значення суми поточної заборгованості за розрахунками по оплаті праці є також виправданими, оскільки вона сформована не як заборгованість з виплати заробітної плати, а як додаткові кошти на заробітну плату, що нарахована на додатково залучений персонал для забезпечення розширення діяльності. Із зобов'язаннями зі страхування ситуація циклічна. На кінець 2019 та 2021 рр. заборгованість збільшувалася, а на кінець 2020 і 2022 року – зменшувалася проти відповідного попереднього року. Найбільша питома вага поточних зобов'язань припадає на кредиторську заборгованість за одержаними авансами. Їх частка коливається від 15,7% на кінець 2018 року до 55,1% на кінець 2020 року. Другим найбільш поширеним джерелом поточних зобов'язань є кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та інші розрахунки. Отже, капітал для фінансування діяльності ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" протягом аналізованого періоду збільшується. Це відбувається за рахунок нарощування власних і зовнішніх джерел. Досліджені закономірності в динаміці та структурі капіталу ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" зумовили певні особливості в динаміці

показників фінансової стійкості, що характеризує якість фінансового забезпечення та міру залежності підприємства від зовнішнього втручання.

Таблиця 5

**Динаміка відносних показників фінансової стійкості ПРАТ
"ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" за 2018-2022 роки**

№ з/п	Показники	Роки					Абсолютний приріст			
		2018	2019	2020	2021	2022	2019-2018	2020-2019	2021-2020	2022-2021
1.	Коефіцієнт автономії	0,91	0,86	0,87	0,75	0,81	-0,05	+0,01	-0,12	+0,06
2.	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,087	0,142	0,128	0,25	0,187	+0,055	-0,014	+0,122	-0,063
3.	Коефіцієнт фінансової незалежності	1	1	1	1	1	-	-	-	-
4.	Коефіцієнт фінансової стійкості	1,1	1,17	1,15	1,33	1,23	+0,07	-0,02	+0,18	-0,1
5.	Коефіцієнт фінансового ризику	0,096	0,165	0,146	0,333	0,23	+0,069	-0,019	+0,187	-0,103
6.	Коефіцієнт маневрування ВК	0,61	0,59	0,61	0,53	0,67	-0,02	+0,02	-0,08	+0,14
7.	Коефіцієнт забезпечення запасів ВОК	2,8	1,9	2	1,4	1,7	-0,9	+0,1	-0,6	+0,3
8.	Коефіцієнт забезпечення ОА ВОК	0,9	0,8	0,8	0,6	0,7	-0,1	-	-0,2	+0,1
9.	Індекс постійності активів (НА/ВК)	0,39	0,41	0,39	0,47	0,33	+0,2	-0,2	+0,08	-0,14
10.	Коефіцієнт фінансової стабільності	10,45	6,06	6,83	3	4,35	-4,39	+0,77	-3,83	+1,35

Джерело: складено на основі [4, с. 149; 7]

Частка власних джерел у джерелах фінансування підприємства є більшою від позичених, що говорить про те, що ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ" в основному працює на власному капіталі.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу збільшився від 0,1 до 0,2, що оцінюється негативно. Цей показник свідчить про те, що нестача власного капіталу за аналізовані роки становила 10-20%. Негативні тенденції, характерні для 2021-2022 рр. Після проведеного аналізу можна зробити висновки, що коефіцієнт фінансової стабільності > 1 , тому можна написати, що компанія є фінансово стабільною. Коефіцієнт маневрування власного капіталу є більший його рекомендованого значення, на підприємстві ефективніше використовуються власні оборотні кошти підприємства і, відповідно, вищий рівень фінансової стійкості.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження дає змогу зробити висновок про те, що здійснення аналізу фінансових ресурсів є однією з найважливіших напрямів підвищення ефективності функціонування діяльності підприємства в сучасних ринкових умовах, що визначається взаємодією складових його фінансових відносин та сукупністю усіх виробничо-господарських факторів. Акцентуючи увагу на комплексних дослідженнях, спрямованих на проведення оцінки фінансової стійкості підприємства, варто зазначити, що удосконалення наявних і розробка нових шляхів пошуку та вирішення проблем у фінансовому аспекті є важливим завданням в сучасних нестабільних умовах функціонування вітчизняних підприємств. В умовах ринкової економіки обґрунтованість та дієвість управлінських рішень на мікро- та макрорівні значною мірою залежить від результатів аналізу фінансового забезпечення підприємства та його ділової репутації. А нестабільність економіки обумовлює необхідність для кожного суб'єкта господарювання постійно шукати шляхи підвищення ефективності своєї діяльності. Враховуючи всі чинники, які впливають на ринкові позиції підприємства та особливості його діяльності, кожному суб'єкту господарювання варто було б обрати таку структуру капіталу, яка буде найбільш прийнятною для нього і дозволить забезпечити підвищення

прибутковості підприємства та знизити ймовірність банкрутства. Тому перспективним напрямом подальших досліджень окреслених проблем вважаємо розроблення комплексного бізнес - аналізу із включенням компонент програмного забезпечення.

Література

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV (із змінами та доповненнями).
2. Гарасим П.М., Приймак С.В., Гарасим М.П. Організація обліку і звітності : навч. посіб. Львів : НВФ «Українські технології», 2012. 328 с.
3. Приймак С.В. Фінансовий аналіз. Практикум : навч. посіб. Львів : Ліга-Прес, 2021. 264 с.
4. Приймак С.В., Хар І.В. Аналіз показників фінансової звітності як інструмент управління фінансовими ресурсами компанії Обліково-аналітичний та економіко-фінансовий інструментарій управління сучасним підприємством: міжнародний досвід : *Збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Харків, 26 травня 2023 року). Харків : ХНАДУ, 2023. С. 147-151.
5. Романів Є.М., Приймак С.В., Сподарик Т.І. Комплексні дослідження фінансової стійкості та ділової активності нафтовидобувних підприємств України. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. 2020. № 15(95), Том 2. С. 29-37.
6. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Гукалюк А.Ф., Західна О.Р., Сич О.А., Шушкова Ю.В.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 845 с.

7. Офіційний сайт ПРАТ "ГАЛЕНЕРГОБУДПРОМ". URL: <https://www.gebp.lviv.ua/index.php/ua/> (дата звернення: 25.08.2023)

References

1. Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 16.07.1999r. № 996-KhIV (iz zminamy ta dopovnenniamy).
2. Harasym P.M., Pryimak S.V., Harasym M.P. Orhanizatsiia obliku i zvitnosti : navch. posib. Lviv : NVF «Ukrainski tekhnolohii», 2012. 328 s.
3. Pryimak S.V. Finansovy analiz. Praktykum : navch. posib. Lviv : Liha-Pres, 2021. 264 s.
4. Pryimak S.V., Khar I.V. Analiz pokaznykiv finansovoi zvitnosti yak instrument upravlinnia finansovymy resursamy kompanii Oblikovo-analitychnyi ta ekonomiko-finansovy instrumentarii upravlinnia suchasnym pidpriemstvom: mizhnarodnyi dosvid : Zbirnyk naukovykh prats za materialamy III Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (m. Kharkiv, 26 travnia 2023 roku). Kharkiv : KhNADU, 2023. S. 147-151.
5. Romaniv Ye.M., Pryimak S.V., Spodaryk T.I. Kompleksni doslidzhennia finansovoi stiikosti ta dilovoi aktyvnosti naftovydobuvnykh pidpriemstv Ukrainy. Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal "Internauka". 2020. № 15(95), Tom 2. S. 29-37.
6. Finansovy menedzhment : navchalnyi posibnyk / [Sytnyk N.S., Stasyshyn A.V., Hukaliuk A.F., Zakhidna O.R., Sych O.A., Shushkova Yu.V.] ; za zah. red. N. S. Sytnyk. Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 2020. 845 s.
7. Ofitsiinyi sait PRAT "HALENERHOBUDPROM". URL: <https://www.gebp.lviv.ua/index.php/ua/>